

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **L. M.**, zastoupen Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 3. 11. 2009, č. j. 47 Az 50/2009 – 15,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 3. 11. 2009, č. j. 47 Az 50/2009 – 15, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 3. 11. 2009, č. j. 47 Az 50/2009 - 15, byla odmítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 24. 8. 2009, č. j. OAM-214/LE-BE02-BE03-2009, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že byla-li rozhodnutím ministerstva žádost stěžovatele zamítnuta jako zjevně nedůvodná, platí pro včasné podání žaloby lhůta 7 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí (§ 32 odst. 2 písm. a) zákona o azylu). Protože napadené správní rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno v úterý 1. 9. 2009 bylo posledním dnem lhůty pro podání žaloby úterý 8. 9. 2009. Žaloba však byla krajskému soudu doručena osobně dne 10. 9. 2009, a proto byla odmítnuta jako opožděná.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že žaloba byla podána včas. Rozhodnutí ministerstva mu sice bylo doručeno dne 1. 9. 2009, ale protože

stěžovatel neovládá český jazyk, musela být žaloba sepsána osobou, která dobře ovládá češtinu a je alespoň rámcově schopna popsat výtky vůči správnímu rozhodnutí. Stěžovatel se nachází v zařízení pro zajištění cizinců, kde jsou všem cizincům odebrány mobilní telefony a návštěvy jsou možné v rozsahu jedné hodiny týdně. Mohl tedy sepsat žalobu až ve chvíli, kdy se do tohoto zařízení dostavil právní poradce z nevládní organizace. Toho musel také požádat o předání žaloby soudu, neboť neměl k dispozici poštovní známku. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám shledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná

pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

V daném případě dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že se jedná o posledně uvedený důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

V dané věci aplikoval krajský soud ust. § 32 odst. 2 písm. a) zákona o azylu, podle kterého bylo možno žalobu proti rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jímž se tato žádost zamítá jako zjevně nedůvodná, podat ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Podle názoru Ústavního soudu vyjádřeného v nálezu ze dne 1. 12. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 17/09, který byl vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 9/2010 dne 14. 1. 2010, je však citované ustanovení v rozporu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.). Proto tímto nálezem uvedené ustanovení zrušil. I když Ústavní soud předmětné ustanovení zrušil ke dni vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů (tj. k 14. 1. 2010), zatímco krajský soud napadené usnesení vydal již dne 3. 11. 2009, přesto je nutno závěr vyslovený Ústavním soudu nutno považovat za relevantní i pro danou věc. Opačný závěr by vedl k tomu, že by Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti nemohl poskytnout ochranu ústavně zaručeným základním právům stěžovatele. K obdobným závěrům ostatně dospěl Nejvyšší správní soud již ve svých rozsudcích ze dne 24. 6. 2008, č. j. 2 As 52/2004 – 101 a ze dne 20. 1. 2010, č. j. 1 Azs 72/2008 - 68.

Zrušením napadeného ustanovení zákona o azylu nálezem Ústavního soudu dochází k prodloužení žalobní lhůty v případě zjevně nedůvodných žádostí ze 7 na 15 dnů (§ 32 odst. 1 zákona o azylu; viz také bod 41 nálezu). Tuto patnáctidenní lhůtu je přitom třeba respektovat rovněž v případě stěžovatele.

Vzhledem k tomu, že v dané věci krajský soud rozhodoval na základě ustanovení, které bylo shledáno Ústavním soudem protiústavním, a v důsledku toho neaplikovatelným, Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu